

**Stowarzyszenie Na Rzecz Osób
z Zespołem Aspergera i Ich Rodzin
„jestem ZA”**

31-231 Kraków, ul. Siewna 23d

Kraków, 01.04.2015 r.

Szanowna Pani Joanna Kluzik-Rostkowska

Minister Edukacji Narodowej

al. Jana Chrystiana Szucha 25

00-918 Warszawa

Nawiązując do otrzymanej odpowiedzi na pismo w sprawie edukacji i terapii ucznia z zespołem Aspergera (ZA), pragniemy uszczegółwić nasze uwagi do zmian w rozporządzeniach. Podtrzymujemy konieczność przejęcia przez szkołę odpowiedzialności za edukację i terapię naszych dzieci.

Zaburzenia rozwoju dzieci są jednym z największych wyzwań nie tylko dla nauki, systemu edukacji, ale również dla funkcjonowania społeczno-ekonomicznego każdego państwa. Zespół Aspergera traktowany jest jako "łagodna" postać autyzmu wśród osób z IQ w normie i powyżej normy (w Polsce obowiązuje klasyfikacja ICD-10, Międzynarodowa Statystyczna Klasyfikacja Chorób i Problemów Zdrowotnych, opracowana przez Światową Organizację Zdrowia, natomiast wg nowej klasyfikacji Amerykańskiego Towarzystwa Psychiatrycznego DSM V z 2013 r. zespół Aspergera nie jest traktowany jako zaburzenie oddzielne od autyzmu).

Autyzm, w tym zespół Aspergera jest charakteryzowany jako najbardziej destrukcyjne zaburzenie rozwojowe, pojawiające się we wczesnym dzieciństwie i obejmuje wszystkie sfery funkcjonowania. Stopień nasilenia objawów jest bardzo zróżnicowany, współwystępuje zarówno z upośledzeniem umysłowym, jak i wśród geniuszy, przez co tworzy całe spectrum różnorodnych odmian. Dzieci z autyzmem to dzieci, które nie mówią, nie mają kontaktu z otoczeniem, ale również są dzieci, które mówią bezustannie, ale otoczenie ma problemy

z ich zrozumieniem. Są dzieci wycofane i spokojne, ale również nadmiernie pobudzone, manifestujące dziwne, powtarzane zachowania i trudności w kontaktach społecznych z rówieśnikami. W swoim raporcie Centers for Disease Control and Prevention podaje najnowsze dane z USA: ogólnie autyzm jest zdiagnozowany u 1 na 88 dzieci, w tym chłopcy: 1 na 54, dziewczynki: 1 na 252. Średni wiek rozpoznania autyzmu to 4 lata. Współczynnik występowania zespołu Aspergera w zależności od kryteriów diagnostycznych waha się między 1 na 33000 a 1 na 1200 dzieci (DSM IV, ICD-10) do 1 na 280 - 1-210 (kryteria diagnostyczne Gillbergów) (za: Atwood T. 2013, s. 56).

Przyszłość uczniów z autyzmem i zespołem Aspergera wymaga równoległego prowadzenia intensywnej terapii obszarów zaburzonych oraz edukacji w zakresie rozwoju wiedzy i umiejętności szkolnych. Szerokie rozumienie edukacji uczniów z autyzmem łączy oba pojęcia. Edukację tej grupy uczniów można więc definiować jako wspieranie pozyskiwania umiejętności i wiedzy, nie tylko z zakresu akademickiego uczenia się, ale również z zakresu socjalizacji, umiejętności adaptacyjnych, języka i komunikacji oraz redukcji problemów z zachowaniem, jako pomoc w zdobywaniu niezależności i własnej odpowiedzialności. Wąska definicja terapii uczniów z autyzmem i zespołem Aspergera obejmuje trening umiejętności społecznych, trening kontrolowania emocji, trening czytania umysłu itp., które realizowane są na bieżąco w trakcie zajęć edukacyjnych w grupie rówieśniczej. Korzyści z tak prowadzonej terapii są podwójne - zarówno dla indywidualnego wsparcia uczniów, jak i dla funkcjonowania całej klasy.

Ponownie wskazujemy na konsekwencje braku określonych kwalifikacji nauczycielskich do pracy z tą grupą uczniów (szczegóły w piśmie z dn. 10.12.2014 r.), w tym:

1. brak w większości szkół interwencji terapeutycznych (dotyczy to przede wszystkim: treningu umiejętności społecznych, treningu kontrolowania emocji, treningu czytania umysłu itp.);
2. nieadekwatny system wsparcia edukacyjnego w szkołach (wsparcie od strony oligofrenopedagogów, którzy nie są przygotowani do pracy z dzieckiem z autyzmem wysokofunkcjonującym oraz z zespołem Aspergera);
3. traktowanie zaburzeń dziecka jako przejawu braku inteligencji;
4. znaczne obciążenie finansowe rodziców;
5. rozpowszechnienie kursów i szkoleń dla nauczycieli, które nie są oparte na przesłankach naukowych;
6. nieadekwatna pomoc rodzicom osób z ZA i autyzmem ze strony szkoły.

W piśmie z dn. 9 lutego 2015 r. (DZSE.WSPE.523.650.2014/2015.BM) otrzymaliśmy informację, że jednostki systemu oświaty nie prowadzą działalności związanej z rehabilitacją osób niepełnosprawnych, w rozumieniu ustawy z dn. 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011 r. Nr 127, poz 721, z późn. zm.).

Pragniemy wyjaśnić, że nie wymagamy od szkoły, aby organizowała warsztaty terapii zajęciowej czy turnusy rehabilitacyjne dla naszych dzieci. Chcemy, aby otrzymały one w szkołach takie dostosowanie treści, metod i organizacji nauczania oraz adekwatne wsparcie psychologiczno-pedagogiczne wraz ze specjalnymi formami pracy dydaktycznej i zajęciami rewalidacyjnymi o charakterze terapeutycznym, aby w przyszłości nie musiały korzystać z pomocy państwa, nauczyły się funkcjonować samodzielnie, by mogły pracować, zakładać rodziny, mieć potomstwo i być pełnowartościowymi obywatelami. Im wcześniej rozpocznie się terapię tym większa jest szansa na całkowitą niezależność dziecka w przyszłości oraz zapobieżenie narastaniu problemów związanych z trudnościami społecznymi. Dlatego wnioskujemy o wprowadzenie zmian w przepisach umożliwiających stworzenie adekwatnego systemu wsparcia rozwoju naszych dzieci.

Dziękujemy za wskazanie zmian w rozporządzeniach dotyczących placówek doskonalenia nauczycieli, szczegółowych zasad działania publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych, czy zasad działania bibliotek. Z przykrością stwierdzamy, że projektowane przez Ministerstwo Edukacji Narodowej zmiany nie zmieniają nieadekwatnego systemu wsparcia dla naszych dzieci.

Powołujemy się na punkt 4 art. 70 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dn. 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. 1997 nr 78 poz. 483) gdzie zapisano, że *"władze publiczne zapewniają obywatelom powszechny i równy dostęp do wykształcenia. W tym celu tworzą i wspierają systemy indywidualnej pomocy finansowej i organizacyjnej dla uczniów i studentów. (...)."*

Dlatego oczekujemy od Ministerstwa Edukacji Narodowej, aby wspólnie z obywatelami stworzyło systemowe rozwiązania związane z edukacją uczniów z zespołem Aspergera, które będą gwarantowały adekwatne wspieranie ich rozwoju.

W piśmie z dn. 09.02.15 r. piszecie Państwo, iż zgodnie z art. 71b ust. 5, 5a i 5b ustawy o systemie oświaty za zapewnienie kształcenia specjalnego ucznia niepełnosprawnego odpowiedzialna jest właściwa jednostka samorządu terytorialnego, do której zadań należy prowadzenie odpowiednio przedszkoli lub szkół danego typu.

Naszym zdaniem zmiany w systemie edukacji uczniów z autyzmem wysokofunkcjonującym oraz zespołem Aspergera wymagają zmian legislacyjnych, co nie leży w kompetencjach samorządów, ale Ministerstwa Edukacji Narodowej.

Proponowane zmiany:

1. stworzenie nowego zawodu nauczyciela terapeuty dziecka z autyzmem i zespołem Aspergera oraz asystenta nauczyciela dziecka z autyzmem i zespołem Aspergera

W piśmie z dn. 09.02.15 r. napisano, że zgodnie z art. 7 ust. 1e-1g ustawy o systemie oświaty, w szkole podstawowej, w tym specjalnej, integracyjnej może być zatrudniony także asystent nauczyciela (...). Asystentowi nie powierza się jednak zadań określonych dla nauczycieli posiadających kwalifikacje z zakresu pedagogiki specjalnej zatrudnianych dodatkowo w celu współorganizowania kształcenia integracyjnego oraz współorganizowania kształcenia uczniów niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie oraz zagrożonych niedostosowaniem społecznym (...). W Państwa uzasadnieniu znajduje się informacja, że przepisy te przewidują możliwość zatrudnienia różnych specjalistów, którzy będą posiadali kwalifikacje niezbędne do realizowania zadań wynikających z różnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych dzieci i młodzieży. Prawo mówi jednak jednoznacznie, że **asystenci nauczyciela nie mogą pełnić roli terapeuty cienia** dla dziecka z autyzmem i zespołem Aspergera.

W tym celu niezbędne jest wpisanie na listę zawodów nauczyciela terapeuty, który mógłby być zatrudniony na stanowisku nauczyciela wspomagającego oraz asystenta nauczyciela dziecka z autyzmem i zespołem Aspergera (terapeuty cienia). Aktualne badania nad wczesną intensywną terapią behawioralną potwierdzają jej skuteczność i znaczną poprawę w funkcjonowaniu poznawczym, społecznym i emocjonalnym dzieci z autyzmem. Brak terapii w polskim systemie edukacji powoduje, że wyłączamy z życia społecznego ogromną grupę rodzin z dziećmi z autyzmem i marnotrawimy szanse na przygotowanie ich do niezależności. Dlatego **wnioskujemy o wsparcie MEN we wpisaniu nowego zawodu na listę (w załączeniu wnioski o wpis na listę zawodów asystenta nauczyciela dziecka z autyzmem zał. 1 oraz nauczyciela terapeuty zał. 2).**

Zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dn. 30.04.2014 r. w sprawie zasad udzielania i organizowania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.U. poz. 532), pomoc psychologiczno-pedagogiczną organizuje dyrektor przedszkola, szkoły i placówki. Pomocy psychologiczno-pedagogicznej udzielają uczniom nauczyciele, wychowawcy grup wychowawczych oraz specjaliści

wykonujący w przedszkolu, szkole i placówce zadania z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szczególności psychologów, pedagogów, logopedów, doradców zawodowi i terapeutów pedagogicznych (katalog nie jest zamknięty).

Dlatego wnioskujemy o wpisanie w tym rozporządzeniu (a jeżeli to niezbędne to w ustawie o systemie oświaty) konieczności udzielania wsparcia przez nauczycieli terapeutów oraz asystentów nauczycieli dziecka z autyzmem i zespołem Aspergera (terapeutów cieni).

Nauczyciel terapeuty specjalista terapii dzieci i młodzieży z autyzmem i zespołem Aspergera będzie prowadził zajęcia dydaktyczno-wychowawcze, terapeutyczne i opiekuńcze z dziećmi i młodzieżą z tym rodzajem niepełnosprawności w: przedszkolach, szkołach podstawowych, gimnazjach, liceach, szkołach przysposabiających do pracy, szkołach zawodowych, ośrodkach szkolno-wychowawczych; przygotowuje uczniów z autyzmem i zespołem Aspergera do pełnego uczestnictwa w życiu społecznym. Zadania zawodowe zostały opisane we wniosku o utworzenie zawodu nauczyciela terapeuty (zał. 1).

Realizację tych założeń umożliwia także Karta Nauczyciela, w której Art 71b w punkcie 2 mówi: w zależności od rodzaju niepełnosprawności (...) organizuje się kształcenie i wychowanie, które stosownie do potrzeb umożliwia naukę w dostępnym dla nich zakresie, usprawnianie zaburzonych funkcji, rewalidację i resocjalizację oraz zapewnia specjalistyczną pomoc i opiekę.

Z kolei asystent nauczyciela dziecka z autyzmem i zespołem Aspergera ma wspierać integrację dzieci z tym rodzajem niepełnosprawności, zapewniać pomoc psychologiczno-pedagogiczną uczniom wymagającym szczególnego wsparcia ze względu na problemy wynikające z zaburzenia rozwoju, w celu zniwelowania zachowań niepożądane i nabywania zachowań adaptacyjnych. Pełni rolę terapeuty cienia. Zadania zawodowe asystenta nauczyciela dziecka z autyzmem i zespołem Aspergera zostały opisane we wniosku o utworzenie zawodu nauczyciela terapeuty (zał. 2).

2. umożliwienie zatrudnienia nauczycieli terapeutów oraz asystentów nauczycieli dziecka z autyzmem i Zespołem Aspergera w szkołach integracyjnych

Na podstawie przepisu art. 6 ust. 4 rozporządzenia MEN z dnia 17 listopada 2010 r. w/s warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w przedszkolach, szkołach i oddziałach ogólnodostępnych lub integracyjnych (Dz.U. poz. 414), w szkołach ogólnodostępnych, za zgodą

organu prowadzącego, można zatrudnić dodatkowo nauczycieli posiadających kwalifikacje w zakresie pedagogiki specjalnej, w celu współorganizowania kształcenia uczniów niepełnosprawnych.

Wnoskujemy o **wpisanie takiej możliwości również w szkołach integracyjnych**, aby w nich również mogli być zatrudniani nauczyciele terapeuci oraz asystenci nauczyciela dziecka z autyzmem i zespołem Aspergera.

3. rozszerzenie oddziaływań specjalistycznych na terenie szkół o terapię

Proponujemy oddzielenie pojęcia terapii uczniów z zespołem Aspergera oraz autyzmem wysokofunkcjonującym od pojęcia rewalidacji. Pojęcie "rewalidacja" koncentruje się na oddziaływaniach edukacyjnych, terapeutycznych i wychowawczych wobec uczniów z upośledzeniem umysłowym. Iloraz inteligencji naszych dzieci mieści się w normie, najczęściej ponadprzeciętnej i wysokiej, co powoduje, że system wsparcia jest dla nich nieadekwatny. Nie potrzebują bowiem form pracy charakterystycznych dla rewalidacji tj. zajęć korekcyjno-kompensacyjnych, dydaktyczno-wyrównawczych. Potrzebują oddziaływań terapeutycznych w zakresie:

- zaburzeń komunikacji (brak opóźnienia rozwoju mowy, ale widoczne ograniczenia w zakresie zdolności do inicjowania i/lub podtrzymywania rozmowy/dialogu, nieporozumienia w kontakcie interpersonalnym, perfekcjonizm wypowiedzi, zaburzenia prozodii, nadmierne konkretne rozumienie języka),
- zaburzeń rozwoju społecznego (zachowania oporowe, trudności w nawiązywaniu i utrzymywaniu relacji rówieśniczych, nieprzestrzeganie reguł społecznych, często wtórnie, na skutek niezrozumienia w grupie rówieśniczej i braku adekwatnego wsparcia pojawiają się agresja, depresja, zaburzenia lękowe o charakterze fobii itp., niekontrolowane, specyficzne zachowania, ruchy),
- stereotypowych zachowań i specyficznych zainteresowań (m.in. przywiązanie do rutyny, wymaganie niezmienności, fiksacje).

W terapii uczniów z zespołem Aspergera chodzi głównie o uczenie zachowań społecznie akceptowanych, poprzez pracę nad umiejętnościami komunikacji i społecznymi, co może się odbywać wyłącznie poprzez intensywną pracę terapeutyczną na zasadzie "cieniowania" dziecka. Terapia cienia polega na stworzeniu indywidualnego systemu motywacyjnego oraz stosowaniu wypowiedzi manualnych i werbalnych, aby dziecko miało możliwość uczenia się umiejętności społecznych i komunikacyjnych oraz stopniowo prowadzi do nabywania niezależności w codziennym funkcjonowaniu.

W Rozporządzeniu MEN z dnia 17 listopada 2010 r. (Dz.U. 2010 nr 228 poz. 1490) w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w przedszkolach, szkołach i oddziałach ogólnodostępnych lub integracyjnych w par. 5. mowa jest o opracowaniu indywidualnego programu edukacyjno-terapeutycznego.

Wnioskujemy o zmianę w par. 5:

a) w punkcie 2, rodzaj i zakres zintegrowanych działań nauczycieli i specjalistów prowadzących zajęcia z uczniem brzmiał w podpunkcie a:

dla ucznia niepełnosprawnego - zakres działań rewalidacyjnych oraz zakres **działań terapeutycznych dla uczniów z autyzmem wysokofunkcjonujących i zespołem Aspergera.**

b) w punkcie 6, proponujemy **dopisać zajęcia terapeutyczne** obok zajęć rewalidacyjnych i resocjalizacyjnych.

4. wprowadzenie przepisów umożliwiających wykorzystanie subwencji oświatowej na potrzeby uczniów z autyzmem i zespołem Aspergera - zatrudnianie nauczycieli terapeutów oraz asystentów nauczycieli dzieci z autyzmem i zespołem Aspergera

Wnosimy o wydanie przepisów wykonawczych dla jednostek samorządu terytorialnego dotyczących nowelizacji zapisów ustawowych, związanych z **rozliczaniem kwoty dodatkowej subwencji oświatowej dla uczniów niepełnosprawnych.** Bez tych przepisów uczniowie o specjalnych potrzebach edukacyjnych w dalszym ciągu pozostaną bez właściwego wsparcia, a subwencja będzie uśredniana na wszystkie dzieci z niepełnosprawnościami, bez względu na ich rodzaj.

Wnioskujemy zatem, aby asystent nauczyciela dziecka z autyzmem i zespołem Aspergera (terapeuta cień) był zatrudniany (w klasach integracyjnych i ogólnodostępnych publicznych szkół) z subwencji oświatowej przekazywanej na dziecko do samorządu. Dla klas integracyjnych proponujemy jednego asystenta nauczyciela (terapeutę cienia) na dwójkę uczniów z autyzmem lub zespołem Aspergera, co dodatkowo zwiększa kwotę, która pozostaje do dyspozycji samorządów.

Wnioskujemy, aby uczniowie na etapie przedszkola i klas I-III na wniosek rodziców otrzymywali wsparcie asystenta nauczyciela dziecka z autyzmem i zespołem Aspergera, na wyższych etapach edukacji na wniosek poradni psychologiczno-pedagogicznych.

Wnioskujemy również, aby na wyższych etapach edukacji w szkole publicznej integracyjnej i ogólnodostępnej z subwencji oświatowej był zatrudniony nauczyciel terapeuta (na stanowisku nauczyciela wspomagającego lub/oraz na nowym stanowisku dla najwięcej 4 uczniów z autyzmem i zespołem Aspergera), którego zadania są opisane w propozycji standardów edukacji uczniów z zespołem Aspergera (szczegóły w piśmie z dn. 10.12.2014 r.).

Autyzm i zespół Aspergera posiada najwyższą wagę subwencyjną (P5=9,5, standard A, w 2015 r. =5 306, 03), czyli na jedno dziecko samorząd otrzymuje rocznie 50407,285 zł. Koszt zatrudnienia asystenta nauczyciela dziecka z autyzmem i zespołem Aspergera nie powinien przekroczyć tej kwoty. Zatem obligatoryjne zatrudnienie asystenta nauczyciela dziecka z autyzmem i zespołem Aspergera przez trzy lata edukacji w przedszkolu oraz trzy lata edukacji wczesnoszkolnej powinno zostać pokryte całkowicie z subwencji oświatowej, jeżeli pieniądze na nasze dzieci będą przekazywane zgodnie z ich potrzebami przez cały okres edukacji.

Średnio koszt zatrudnienia jednego nauczyciela to rocznie ok 83000zł. Przy założeniu, że nauczyciel terapeuta w szkole integracyjnej i ogólnodostępnej będzie odpowiadał za czworo uczniów z autyzmem i Zespołem Aspergera, z subwencji oświatowej pozostaje w dalszym ciągu ogromna kwota na zagospodarowanie przez samorządy :

$$12 \times 5306,03 = 63672,36 \text{ zł}$$

$$4 \times 63672,36 \text{ zł} = 254689,44 \text{ zł}$$

$$254689,44 \text{ zł} - 83000 \text{ zł} = 171689,44 \text{ zł}$$

Zatem środki pozostające do wykorzystania przez samorządy po zatrudnieniu nauczyciela terapeuty na czworo uczniów z diagnozą to 171689,44zł/rok. Jest to nadal ogromna suma, którą samorządy mogłyby wydawać zgodnie ze ustalonymi przez siebie priorytetami.

Proponowane zmiany nie powinny zatem obciążyć dodatkowo samorządów, ani nie wymagają dodatkowych pieniędzy z budżetu Państwa.

5. zwiększanie praw rodziców w kontaktach ze szkołą

Wnioskujemy również o obligatoryjne włączenie rodziców/opiekunów prawnych dzieci z ZA do systemu kontroli merytorycznej realizacji przez szkoły zaleceń zawartych w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego. Obecnie kontrola ta ogranicza się jedynie do kontroli dokumentacji, bez rozmowy z rodzicami i bez sprawdzenia efektów wsparcia. Podtrzymywanie

w dalszym ciągu takiego sposobu audytu to podtrzymywanie fikcji i działanie na niekorzyść dzieci niepełnosprawnych.

Na koniec chcemy podkreślić, że brak skutecznych działań i efektywnej pracy z dziećmi i młodzieżą z zespołem Aspergera i wysokofunkcjonującym autyzmem nosi znamiona działania na szkodę państwa, co potwierdzają wyniki badań przeprowadzonych zarówno w Polsce, jak i w innych krajach Unii Europejskiej, m.in. w Wielkiej Brytanii.

Szkoła Główna Handlowa w 2010 r. obliczyła wartość utraconych pożytków z tytułu konieczności zwolnienia się z pracy matki dziecka niepełnosprawnego, opieki nad nim i uzyskania uprawnień do świadczenia pielęgnacyjnego. W 2010 r. świadczenie to wynosiło 520 zł (obecnie jest wyższe). W przypadku, gdy matka nie zarabia, czyli nie składkuje i nie płaci podatków, a dziecko pozostaje bez pracy, skumulowany realny koszt dla państwa do uzyskania przez nią wieku 60 lat (obecnie to 67 lat, koszt nie uwzględnia kosztów opieki zdrowotnej i pomocy społecznej) to: 1.054.903,49 zł (obecnie będzie oczywiście wyższy).

Do tej pory nikt nie obliczył, jakie koszty ponoszą rodziny dzieci i młodzieży z autyzmem i zespołem Aspergera prowadząc terapię z budżetów domowych oraz zatrudniając prywatnie asystentów wspierających ich dzieci na terenie szkół.

Wprowadzenie proponowanych przez nas zmian przyniesie naszemu państwu realne korzyści ekonomiczne, przywróci na rynek pracy wysokokwalifikowanych rodziców dzieci z zespołem Aspergera, którzy obecnie zmuszeni są do pełnienia roli terapeutów, a dzieciom zapewni właściwą, adekwatną terapię i edukację, a co za tym idzie udany start w dorosłe życie, związane z podjęciem pracy zawodowej i założeniem rodziny.

W 2013 r., w ramach kampanii EXIST, Narodowe Towarzystwo Autyzmu (NAS) zleciło największe w historii badania w Wielkiej Brytanii na temat doświadczeń osób dorosłych z autyzmem i ich rodzin. Szacuje się, że w Anglii żyje pół miliona osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu, z czego 400 tysięcy to dorośli. Ostatnie badania wskazują, że dorośli z autyzmem kosztują gospodarkę ok. 25,5 mld funtów rocznie, z czego 36% spowodowane jest brakiem pracy.

Sytuacja dorosłych osób z autyzmem i zespołem Aspergera na rynku pracy nie ulegnie poprawie, jeżeli nie stworzymy adekwatnego systemu wsparcia w edukacji. Pracodawcy nie będą chętnie zatrudniali osób z Zespołem Aspergera (mimo, że często są wybitnymi specjalistami w swojej dziedzinie) ponieważ brakuje im umiejętności społecznych niezbędnych do współpracy z innymi. Dzięki wczesnej, intensywnej terapii w przedszkolu i szkole dorosłe osoby z zespołem

Aspergera nie będą narażeni na utrwalone lub wtórne problemy w zachowaniu i społecznym funkcjonowaniu. Pozwoli to na pełne wykorzystanie ich potencjału intelektualnego w pracy zawodowej i odciążą państwo w opiece nad nimi.

Ponownie podkreślamy, że proponowane zmiany nie wymagają dodatkowych nakładów finansowych nasze dzieci ze strony budżetu państwa. Przedstawione rozwiązania tworzą standardy edukacji dzieci i młodzieży z autyzmem i zespołem Aspergera, równocześnie umożliwiając rodzicom powrót na rynek pracy. Dodatkowo w ramach tych samych pieniędzy budżetowych realnie zmniejszamy bezrobocie poprzez tworzenie nowych miejsc pracy, które będą dodatkowym motorem napędzającym gospodarkę naszego państwa.

Uprzejmie prosimy o pozytywne odniesienie się do proponowanych zmian.